

7. teden: 4. 5. – 8. 5. 2020

NARAVOSLOVJE IN TEHNIKA

Učna vsebina: **SNovi IN NJIHOVE LASTNOSTI** – SDZ, str. 84 – 87

Cilj: Da prikažeš, da vsako telo zavzema prostor in utemeljiš, da gre v posodo tem več snovi, čim večjo prostornino ima posoda in čim bolj snov stlačimo in zgostimo.

1. ura: SNOV ZAVZEMA PROSTOR

Čaka te novo poglavje: Snovi in njihovih lastnosti.

V SDZ na str. 84 si preberi pogovor med prijatelji in izvedel boš, kaj se boš v tem poglavju naučil.

Ali veš kaj je snov?

Snov je vse kar nas obdaja, ima maso in zavzema določen prostor.

V kakšnih agregatnih stanjih so snovi v naravi?

V tekočem, trdnem in plinastem.

Katere lastnosti imajo snovi?

Barva, vonj, okus, trdota, gostota, tališče, vrelišče, magnetne lastnosti...

Danes boš spoznal na kakšne načine različne snovi zavzemajo prostor.

Za začetek vzemi zvezek in napiši nov naslov **SNOV ZAVZEMA PROSTOR**.

Razmisli in v zvezek odgovori na naslednja vprašanja:

- Zakaj na sedalu enega stola ne moreta sedeti dva odrasla človeka hkrati?
- Kako lahko v šolsko torbo shraniš več ali manj šolskih potrebščin? Odgovor utemelji.
- Kaj je prednost zmanjšanja prostornine odpadnih plastenk in pločevink?

Če na katero vprašanje ne znaš odgovoriti, se nanje vrni na koncu.

Vsaka snov zavzema prostor.

S **stiskanjem in tlačenjem** zmanjšujemo prostornino snovi.

Npr. Vrženo perilo v koš za smeti zavzame več prostora kot zloženo perilo (igrača, čevlji, časopis....).

S stiskanjem oz. tlačenjem iz snovi iztisnemo zrak (npr. plastenkam) in tako zmanjšamo njeno površino. Preden plastenke odvržemo, je bolje, da iz njih iztisnemo zrak, zato da v zabojnikih za plastiko zavzamejo čim manj prostora.

Snovem, ki jih **ne moremo stisniti** se **prostornina ohranja**, tudi ko jih prelijemo ali presipamo.

Večje količine snovi (150 l) shranjujemo v **SODIH** (vino, pivo, kis).

Manjše količine snovi (1 l, 0,5 l, 0,2 l) shranjujemo v **PLASTENKAH** ali **PLOČEVINKAH** (mleko, voda, sokovi).

Še manjše količine (0,1 l) pa v **STEKLENIČKAH** (parfum).

V posodah z večjo prostornino shranimo **večjo količino snovi**. Prostornino običajno merimo v **litrih, decilitrih in mililitrih**.

Zapis v zvezek:

SNOV ZAVZEMA PROSTOR

Prostornina nam pove, koliko prostora zaseda telo.

Nestisljivim snovem se prostornina ohranja, tudi ko jih prelijemo, presipljemo.

S stiskanjem (tlačenjem) iz snovi iztisnemo zrak in na ta način zmanjšamo njeno prostornino. Tako lahko na enem mestu shranimo več teles.

V večjih posodah lahko hranimo večjo količino snovi.

Odpri SDZ na str. 85 in preberi besedilo v modrem okvirčku in na str. 87 - Moram vedeti.
Reši 1., 2. in 3. nalogo na str. 85 – 87.

DODATNA NALOGA: DEJAVNOST

Ko bo doma še kdo od staršev ali pa brat/sestra, lahko odigrate **igro z radirko**, ki jo najdeš v SDZ na str. 86 in odgovoriš na vprašanja.

Viri slik:

Vir: https://mtehnika.mercator.si/img/cache/products/7584/product_medium_image/00343888.jpg

<https://www.merkur.si/pub/media/catalog/product/cache/1e09058a931dd8583d695beac4c9fe0c/s/o/sod-za-vino-maleric-rp-50l-139643.jpg>

Vir: https://hipoplast.si/wp-content/uploads/2019/07/IMG_0478.jpg

https://www.pamp.si/images/shop/l_image_plocevinkabidon330ml0173E225.jpg

Vir: <https://unikatna-slovenija.si/wp-content/uploads/2018/05/toceni-parfumi-zenski-moski-200x200.jpg>

2. ura: SNOVI RAZLIČNO SHRANJUJEMO

Cilj: Da poiščeš različne načine, posode ali prostore za shranjevanje snovi v različnih agregatnih stanjih.

Danes boš spoznal na kakšne načine vse lahko shranjujemo snovi.

DEJAVNOST

Doma poišči 5 različnih embalaž in razmisli, kaj v njih shranjujemo.

V naravi so snovi v **trdem** (les), **tekočem** (voda) ali **plinastem** (zrak) stanju. Stanje pa določa, kako te snovi shranjujemo.

Za snovi v različnih stanjih uporabljamo **primerno embalažo**.

EMBALAŽA je lahko:

- steklena,
- plastična,
- kartonasta,
- lesena,
- kovinska.

Trdne snovi shranjujemo npr. v lesenih zabojih, kartonih, vrečkah, ki pa niso primerni za shranjevanje tekočih ali plinastih snovi.

Tekoče snovi shranjujemo v plastenkah, steklenicah, pločevinkah...

Plinaste snovi pa v plinskih jeklenkah.

V trgovini več **manjših izdelkov spravimo v vrečko ali kartonast zaboj**, da jih lažje prenesemo domov.

Vso embalažo je potrebno odložiti v ustrezen zabojnik. **Embalažo ponovno uporabimo**, če je to le mogoče. Najpogosteje se ponovno uporabijo kozarci za vlaganje, ki jih shranimo do naslednje priprave ozimnice.

Plastične vrečke so v zadnjih letih največji okoljski problem, zato ob obisku trgovine uporabimo okolju bolj prijazno vrečko iz blaga, ki jo lahko uporabimo večkrat in ne kupujemo vedno nove plastične vrečke.

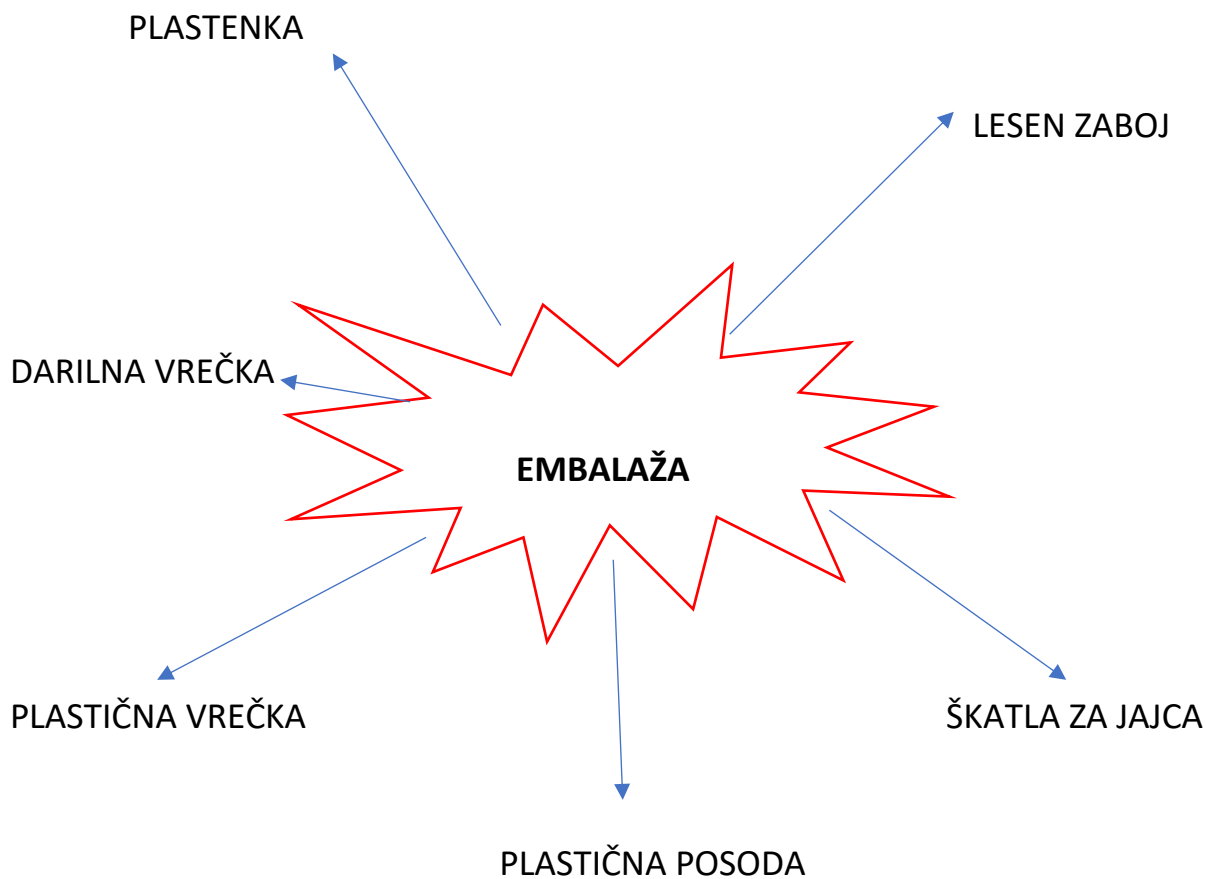
Za shranjevanje predmetov pa uporabljamo **različne prostore**.

V shrambi shranjujemo ozimnico, v garaži shranimo kolesa, v kleti jabolka...

Odpri SDZ na str. 88 in preberi besedilo v modrem okvirčku in v okvirčku *Moram vedeti*.
Reši 1. nalogo na str. 88.

ZAPIS V ZVEZEK (dopolni miselni vzorec):

SNONI RAZLIČNO SHRANJUJEMO

Če je le možno, embalažo **RECIKLIRAMO**.